

Jednolity Rynek Cyfrowy

Największe wyzwania stojące przed UE w okresie 2019-2024 w Jednolitym Rynku Cyfrowym

W czasach rewolucji technologicznej, UE potrzebuje zwiększyć wysiłki w dziedzinie cyfryzacji w celu dotrzymania kroku globalnym konkurentom i utwierdzenia swojej pozycji jako potęga cyfrowa. W najbliższych latach będziemy świadkami wdrożenia sieci 5G, dynamicznego rozwoju Internetu Rzeczy (IoT) czy coraz powszechniejszego wykorzystania sztucznej inteligencji (AI) w życiu codziennym, co umożliwi nam korzystanie z autonomicznych samochodów, inteligentnych miast, nowych, zaawansowanych metod w rolnictwie i produkcji przemysłowej. Jednakże, ten bezprecedensowy postęp może przynieść również wzrost ryzyk, takich jak podatność na cyberataki, wyższe nierówności społeczno-ekonomiczne czy dezinformacja.

Cele

Rozwój wynikający z postępu technologicznego powinien być wykorzystany w celu podniesienia konkurencyjności UE i dobrobytu wszystkich jej obywateli. Dzięki odpowiednim politykom i poprzez stosowanie rozwiązań neutralnych technologicznie powinniśmy zapewnić środowisko przyjazne innowacjom. Polityki UE powinny wspierać inkluzywny rozwój i sprawiedliwy podział korzyści z rozwoju gospodarki cyfrowej. W celu zapewnienia wdrożenia i rozpowszechnienia technologii należy budować do nich zaufanie i zabiegać o ich bezpieczeństwo.

Proponowane działania

I. Miejsce polityki cyfrowej w przyszłej agendzie Komisji Europejskiej

Postulujemy utrzymanie wydzielonej agendy polityki cyfrowej UE oraz wzmocnienie koordynacji spraw cyfrowych w Komisji Europejskiej przez powierzenie jak największej części tego dossier jednemu komisarzowi.

Jednocześnie, konieczne jest opracowanie spójnego podejścia regulacyjnego, opartego na wspólnym wysiłku we wszystkich właściwych politykach, mającym na celu pełne wdrożenia wspólnego rynku, w jego tradycyjnym i cyfrowym aspekcie.

II. Rozwój i regulacja sztucznej inteligencji

Znakiem rozpoznawczym UE powinna być sztuczna inteligencja (AI) godna zaufania (*Trustworthy AI*), w której centrum stoi człowiek (*human-centric*). Jednocześnie takie podejście powinno uwzględniać potrzebę budowania konkurencyjności rozwiązań opartych o AI tworzonych w Europie.

Powinniśmy podjąć działania wspierające rozwój rozwiązań opartych o AI w UE, w szczególności poprzez:

- wzmocnianie centrów badawczych oraz wspieranie projektów badawczych prowadzonych w ramach inicjatyw lub porozumień współpracy transgranicznej, przy zapewnieniu równowagi geograficznej, żeby nie powstały zakłócenia równowagi polityki inwestycyjnej UE;
- stworzenie ekosystemu i środowiska regulacyjnego tak, aby wspierać budowę europejskich firm AI na wszystkich etapach rozwoju - zaczynając od pomysłu na uczelni, przez badania i rozwój, inkubację, akcelerację, skalowanie aż po ekspansję zagraniczną;
- zbudowanie ekosystemu wymiany danych, wzmocnianie bezpieczeństwa i ochrony prywatności usług;
- zwiększenie liczby specjalistów tworzących rozwiązania bazujące na AI.

III. Polityka konkurencji

Wkład Polski do przygotowań Agendy Strategicznej na lata 2019-2024

Należy dostosować politykę konkurencji do wyzwań ery cyfrowej w celu zapewnienia europejskiej gospodarce konkurencyjności na poziomie globalnym. Niezbędne jest stworzenie nowych narzędzi, które pozwolą na skuteczne zniwelowanie asymetrii w dostępie do danych, przeciwdziałanie zamykaniu się ekosystemów budowanych przez globalnych gigantów cyfrowych. Ważnym celem zaktualizowanej polityki konkurencji powinno być zapewnienie interoperacyjności rozwiązań, w tym poprzez wypracowanie wspólnych standardów biznesowych i norm o obszarze danych. Rekomendujemy wyposażenie postulowanego niezależnego europejskiego urzędu antymonopolowego, w kompetencje i instrumenty odpowiadające na wyzwania gospodarki cyfrowej i wprowadzenie przyspieszonej procedury cyfrowej.

IV. Swoboda przepływu danych nieosobowych (danych przemysłowych)

Należy zapewnić dostęp i swobodę przepływu nieprzetworzonych danych przemysłowych generowanych w wyniku rozwoju cyfrowej gospodarki. Zasada ta odnosi się przede wszystkim do danych generowanych przez aktywność ludzką, danych publicznych lub pochodzących z otoczenia środowiska naturalnego człowieka. Natomiast w odniesieniu do firm, w szczególności MŚP, można rozważyć podejście sektorowe, czyli poszukiwanie właściwych rozwiązań w zakresie zarządzania danymi dla specyfiki funkcjonowania danego sektora.

Komisja Europejska powinna podjąć działania na rzecz ustanowienia ram przepływu danych osobowych i nieosobowych (maszynowych) w relacjach globalnych z państwami trzecimi.

V. Ochrona danych osobowych (rewizja RODO i e-Privacy)

W kwestii ochrony danych osobowych będziemy wspierać planowany przegląd RODO.

Uważamy, że do kontynuacji prac nad e-Privacy potrzebne byłoby przeprowadzenie nowej oceny skutków regulacji, która uwzględni skutki wprowadzenia RODO i wykaże, że istnieje potrzeba regulacji *lex specialis* w tym obszarze.

VI. Opodatkowanie w sektorze cyfrowym

Popieramy kontynuowanie prac nad opodatkowaniem sektora cyfrowego na szczeblu międzynarodowym i europejskim. Uważamy, że działania na forum UE wpływają pozytywnie na te na forum OECD. Porozumienie w ramach UE mogłoby zapobiec sytuacji, w której poszczególne państwa członkowskie wprowadzą jednostronnie własne rozwiązania, co spowodowałoby fragmentację rynku. W ramach prac prowadzonych na forum OECD, widzimy interesujące elementy we wszystkich omawianych propozycjach. Wzywamy do opracowania jak najszerszych, odpornych na czas, zasad.

Zachęcamy KE do odniesienia się do wyzwań dla systemu podatkowego związanych z udziałem podmiotów z państw pozaeuropejskich w transgranicznym handlu elektronicznym. Zwracamy uwagę na konieczność zachowania *level playing field* w transgranicznym handlu elektronicznym pomiędzy firmami europejskimi a platformami i sprzedawcami z państw trzecich.

VII. Regulacje platform internetowych

Należy podchodzić ostrożnie do nakładania na przedsiębiorców internetowych, w szczególności tych małych i średnich, nowych zobowiązań.

Uważamy, że konieczne jest wsparcie konkurencji na rynku platform, w szczególności nie należy dopuszczać do monopolizacji zbierania danych i ograniczania do nich dostępu. Popieramy rozwój interoperacyjności, ułatwiający przenoszenie danych pomiędzy platformami i politykę otwartych danych.

Powinniśmy unikać nakładania nadmiernej odpowiedzialności za treści na pośredników internetowych. Może to prowadzić do nadmiernego usuwania i blokowania treści w Internecie, a zatem ograniczenia wolności wypowiedzi. Dyskusje nad zasadami odpowiedzialności platform powinny uwzględniać

Wkład Polski do przygotowań Agendy Strategicznej na lata 2019-2024

z jednej strony potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, a z drugiej strony dawać gwarancje ochrony praw podstawowych i utrzymania otwartego charakteru Internetu.

Musimy wspierać równość szans (*level playing field*) dla porównywalnych usług cyfrowych, jak również pomiędzy firmami europejskimi a pozaeuropejskimi.

VIII. Bezpieczeństwo infrastruktury ICT (5G)

Podejście do bezpieczeństwa sieci 5G powinno być skoordynowane w całej UE.

Komisja Europejska powinna wspierać standaryzację cyberbezpieczeństwa i stosowanie niezależnych od producenta kryteriów bezpieczeństwa odnoszących się do obszaru badań i certyfikacji nowych technologii. Równocześnie Komisja powinna dążyć do wzmocnienia konkurencyjności europejskich technologii i rozwiązań w zakresie cyberbezpieczeństwa.